

REPORTS FROM

Uppsala Learning Lab

Kursen IT i undervisningen

Cecilia Hamfelt, Eva Pärt-Enander, Mia Lindegren

Ansvarig utvärderare: Charlotte Sävås Nicolaisen

6.2003

Sammanfattning

Utvärderingsenheten i Uppsala kommun har på uppdrag av Uppsala Learning Lab (ULL) vid Uppsala universitet, genomfört en utvärdering av olika kursomgångar inom kursen IT i undervisningen som anordnats av ULL sedan år 2002.

Utvärderingen har huvudsakligen genomförts som en enkätundersökning. Kursdeltagare i de tre kursomgångar av IT i undervisningen som genomförts sedan år 2002 har vid ett flertal tillfällen besvarat ett antal frågor. Fokus i utvärderingen när det gäller genomförandet av kursen ligger på kursdeltagarnas förväntningar på och attityder till utbildningen samt på bedömningar av hur väl kursen svarar upp mot de mål som är satta för kursen.

I utvärderingen framkommer att Uppsala Learning Labs satsning på att erbjuda kursen IT i undervisningen svarar väl upp mot de mål som formulerats för kursen.

Utvärderingen omfattar även en bedömning av effekter avseende följande frågor:

1. Kunskapsinhämtning och färdigheter. Lärde sig deltagarna så mycket på kursen att de kunnat använda IT-stöd i undervisningen?
2. Inställningen till IT-stöd i undervisningen. Har deltagarnas arbetssituation förändrats som en följd av kursen? Upplever deltagarna att IT-verktyget är något som utvecklat den egna undervisningen?
3. Behov av stöd. Vilken typ av stöd upplever deltagarna behov av efter kursen och vart vänder deltagarna sig för att få detta stöd?

I den uppföljande studien uppger tio av tolv kursdeltagare att kursen underlättat för dem att använda IT i undervisningen. Deltagarna har även fått ökad kunskap som till viss del gynnat dem i deras övriga arbetsuppgifter utöver undervisningen. Utvärderaren bedömer att kursen bidragit till ökade kunskaper och färdigheter, men att det fortfarande krävs olika typer av insatser för att tillgodose behov som efterfrågas angående olika stödinsatser.

I vissa fall uppger kursdeltagare att de utvecklat egna kurser i t ex Ping Pong som en följd av kursen. Detta tyder på att det finns en grupp kursdeltagare som förändrat sin egen arbetssituation som en följd av kursen. Utvärderaren vill dock påpeka att endast ett fåtal kursdeltagare i den uppföljande enkäten uppger att de aktivt försökt motivera andra på den egna institutionen att använda IT som stöd i undervisningen.

Enligt utvärderarens bedömning har kursen IT i undervisningen en viktig stödjande funktion när det gäller såväl teknik som pedagogik. Utvärderaren anser dock att detta är ett område där det krävs även andra insatser. Detta område är särskilt angeläget att se över mot bakgrund av att tre av fyra av dem som besvarat den uppföljande enkäten efterfrågar ett internt stöd för sin datoranvändning. Samtidigt finns här utrymme för ytterligare insatser från externt håll, t ex Uppsala Learning Lab.

Uppsala, 2004-10-24
Charlotte Sävås Nicolaisen

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Uppdraget	3
Uppdragets syfte och inriktning	3
Metoder för uppdraget	4
Svarsfrekvenser på enkäter	4
Avgränsningar	5
Om bakgrunden till kursen IT i undervisningen	5
Resultatredovisning	7
Förutsättningar och förväntningar inför kursen IT i undervisningen	7
Deltagargrupperna	7
Deltagarna om användandet av IT	8
IT i undervisningen	9
Förutsättningar för IT i undervisningen på kursdeltagarnas institutioner	10
Förväntningar på kursen	10
Genomförandet av kursen IT i undervisningen	11
Kursdeltagarnas uppfattning om olika kurstillfällen	11
Kursdeltagarna om kursen efter halva kurstiden	12
Kursdeltagarnas uppfattning om kursen som helhet	13
Uppföljande studier efter kursen IT i undervisningen	14
Om kursen IT i undervisningen	14
Utveckling av arbetssättet i undervisningen	14
Behov av fortsatt stöd för användning av IT i undervisningen	15
Resultat från den uppföljande enkäten - våren 2004	15
Diskussion	17
Måluppfyllelse	17
Effekter av kursen IT i undervisningen	18

Referenser

Måldokument för kursen IT i undervisningen, Uppsala Learning Lab

Hur lär lärare IT. Delrapport 1. Uppsala Learning Labs rapportserie, 2003.

Bakgrund

Informationsteknik används i olika omfattning av allt fler kurser vid Uppsala universitet både på grundutbildnings- och forskarutbildningsnivå. I och med att Nätuniversitetet inrättades i Sverige i mars 2002 har ett ökat behov av webbstöd i olika kurser konstaterats.

Uppsala Learning Lab vid Uppsala universitet arbetar målmedvetet för att utveckla och stödja användandet av IT i undervisningen på kurser och vid seminarier. Ett led i detta arbete är anordnandet av en kurs, IT i undervisningen, som i första hand vänder sig till undervisande lärare inom universitetet. Kursen IT i undervisningen gavs första gången under höstterminen 2002. En utvärdering har genomförts av denna kurs.¹ En andra kurs startade i februari 2003. Ytterligare en kurs genomfördes under våren år 2004. För närvarande erbjuds en fjärde kurs för personal vid Uppsala universitet.

Uppdraget

Utvärderingsenheten i Uppsala kommun, har uppdragits att genomföra en utvärdering av olika kursomgångar inom kursen IT i undervisningen som anordnas av Uppsala Learning Lab vid Uppsala universitet. Utvärderingen omfattar även en uppföljning av hur lärare som deltagit i kursen utvecklat sitt användande av IT-stöd i undervisningen. Charlotte Sävås Nicolaisen har sedan starten av kursen år 2002 haft ansvaret som projektledare för utvärderingen av kursen.

Uppdragets syfte och inriktning

Utvärderingen omfattar en analys av måluppfyllelse enligt deltagarnas bedömningar av de tre kursomgångar av IT i undervisningen som erbjudits sedan hösten år 2002. Då utvärderingen har följt deltagarna i processen under en längre period görs i utvärderingen även en bedömning av effekter avseende fortsatt användning av IT i undervisningen en tid efter deltagarna avslutat kursen.

I utvärderingen görs en uppföljning av de resultat som framkom vid utvärderingen av den första kursomgången. Resultat som framkommer med de tre grupperna relateras också till varandra. Fokus i utvärderingen när det gäller genomförandet av kursen ligger på kursdeltagarnas förväntningar på och attityder till utbildningen samt på bedömningar av hur väl kursen svarar upp mot de mål som är satta för kursen.

Utvärderingen omfattar utöver frågor som hänger samman med genomförandet av kursen även uppföljande frågor om kursens effekter när det gäller användandet av IT i undervisningen. Utvärderingen belyser de tidigare kursdeltagarnas uppfattning inom följande områden:

¹ Hur lär lärare IT. Delrapport 1. Uppsala Learning Labs rapportserie, 2003.

1. Kunskapsinhämtning och färdigheter. Lärde sig deltagarna så mycket på kursen att de kunnat använda IT-stöd i undervisningen?
2. Inställningen till IT-stöd i undervisningen. Har deltagarnas arbetssituation förändrats som en följd av kursen? Upplever deltagarna att IT-verktyget är något som de anser utvecklat den egna undervisningen?
3. Behov av stöd. Vilken typ av stöd upplever deltagarna behov av efter kursen och vart vänder deltagarna sig för att få detta stöd?

Metoder för uppdraget

Uppföljningen av kursen IT i undervisningen bygger huvudsakligen på enkäter som ställts till deltagarna i de tre kursomgångarna.

Varje kursdeltagare har totalt besvarat sex enkäter under kursen IT i undervisningen. Den första enkäten innehöll frågor om förutsättningar för datoranvändning och om kursdeltagarnas förväntningar på kursen. En del av frågorna som ställdes i denna enkät följdes senare upp, dels i en enkät som genomfördes i mitten av kursen dels i en enkät som genomfördes vid det sista kurstillfället på kursen. Däremellan har kursdeltagarna fått besvara frågor om varje enskilt kurstillfälle. Dessa enkäter har genomförts dels för att bedöma om kursen svarat upp mot uppställda mål, dels som stöd för kursledarna att utveckla en kurs som upplevs värdefull av deltagarna. Enkäter som ställt frågor om ett specifikt kurstillfälle har haft en likartad struktur och frågorna som ställts har varit i stort sett identiska. Resultat från samtliga enkäter redovisas i resultatredovisningen.

Efter avslutad kurs har deltagarna i den första kursomgången fått besvara en uppföljande enkät vid två tillfällen, under senare delen av våren 2003 och vid samma tid under år 2004. I några fall har frågorna ställts i telefonintervjuer. De kursdeltagare som deltog i den andra kursomgången våren 2003 har fått besvara en uppföljande enkät i juni 2004. Frågor som ställs i de uppföljande enkäterna har huvudsakligen fokuserat två områden utöver uppfattningen om kursen. Det ena handlar om hur deltagarna efter kursen har använt IT som stöd i undervisningen. Det andra handlar om vilken typ av användarstöd som efterfrågas efter kursen.

Svarsfrekvenser på enkäter

I tabell 1 redovisas uppgifter om antalet kursdeltagare som besvarat enkäterna som genomförts under de olika kursomgångarna av kursen IT i undervisningen.

Totalt påbörjade 14 personer kursen hösten 2002. En person slutade kursen efter det första kurstillfället varför det totala antalet uppgår till 13 deltagare. Den andra kursomgången, våren år 2003, omfattade tolv kursdeltagare. Den tredje kursomgången som genomfördes under våren 2004 omfattade 13 deltagare. I tabell 1 redovisas hur många som besvarat olika enkäter, samt svarsfrekvensen i procent i förhållande till antalet som påbörjat respektive kurs.

Tabell 1. Svarsfrekvenser – enkäter som genomförts under kursen. I tabellen redovisas antal kursdeltagare som besvarat enkäten samt svarsfrekvenser i procent.*

Enkät	Hösten 2002	Våren 2003	Våren 2004
Inledande enkät	14 (100 %)**	12 (100 %)	12 (92 %)
Introduktion till IKT och webben	12 (92 %)	7 (58 %)	12 (92 %)
Pedagogiska perspektiv på IT i undervisningen	11 (85 %)	10 (83 %)	11 (85 %)
Teknik som stöd för lärande (I denna enkät ställdes också frågor om kursen som helhet)	9 (69 %)	8 (67 %)	11 (85 %)
Tester, enkäter och utvärderingar på webben	8 (62 %)	9 (75 %)	8 (67 %)
Avslutande enkät	11 (85 %)	8 (67 %)	10 (83 %)

* Bortfallet överensstämmer med antalet personer som varit frånvarande vid det aktuella kurstillfället där enkäten genomfördes. Vid den inledande enkäten och den avslutande enkäten har påminnelser skickats ut till personer som varit frånvarande.

** En person hoppade av kursen efter det första kurstillfället.

Avgränsningar

Denna uppföljande utvärdering berör endast synpunkter från kursdeltagarna. Till skillnad från den tidigare utvärderingen berör denna utvärdering inte kursledningens synpunkter.

Om bakgrunden till kursen IT i undervisningen

Informationsteknik används i allt fler kurser vid Uppsala universitet både på grundutbildnings- och forskarutbildningsnivå. Många lärare inom universitetet använder Internet och webben för delar av kurser, t ex för informationsspridning och publicering av text, kursvärderingar och diskussionsseminarier. För detta ändamål finns olika hjälpmedel tillgängliga kostnadsfritt för universitetets lärare. Ett av dessa är undervisningsplattformen Ping Pong².

Ping Pong införskaffades till Uppsala universitet år 2000. I och med att Ping Pong anskaffades påbörjades kurser för att lärarna skulle kunna använda plattformen som stöd för undervisningen. Som komplement till kurserna i Ping Pong anordnade Uppsala Learning Lab under höstterminen 2001 heldagsworkshops. Frågor som diskuterades under dessa var t ex HTML, layout av webbsidor och publicering, bildhantering och filkomprimering samt kommunikation och organisation. Detta kursutbud var relativt tekniskt orienterat. Utrymmet för specifika pedagogiska och

² Denna plattform är en hjälp för lärare att organisera material och att kommunicera med andra lärare och studenter via Internet. Lärare behöver inte känna till något om tekniken bakom plattformen för att kunna använda den och väljer själv vilka funktioner som skall användas i den egna undervisningen.

praktiska frågor som uppkommer då webben används som stöd i en kurs var litet. Uppsala Learning Lab gjorde efter fyra terminers programverksamhet bedömningen att:

- Lärarna behöver teknisk orientering och detaljkännedom om en utbildningsplattform för att använda IT i undervisningen.
- Deltagandet i enbart tekniska kurser räcker inte för att kunna utveckla och hålla en kurs med IT-stöd. Lärarna behöver ha mer pedagogiska diskussioner kopplade till IT-användning.
- Lärarna vill ta del av varandras erfarenheter av användning av IT i undervisning.

Mot denna bakgrund växte idén att inom Uppsala Learning Lab erbjuda en längre kurs för universitetets lärare, där teknik och pedagogik integreras. Avsikten var att kursen skulle belysa olika aspekter av informations- och kommunikationsteknik (IKT) i universitetsundervisning. Målgruppen för utbildningsinsatsen har varit de lärare vid universitetet som har en vilja att introducera IKT såväl i campuskurser som inom distanskurser.

Följande övergripande mål har satts upp av Uppsala Learning Lab för kursen IT i undervisningen:

Att erbjuda en möjlighet att höja kunskapsnivån hos lärarna – öka bredden både tekniskt och pedagogiskt

- att väcka intresse för IT-användning i undervisningen
- att höja den kunskapsmässiga nivån hos lärarna när det gäller IT teknik
- att ge lärare vid Uppsala universitet en grundläggande kunskap i användandet av IT i undervisningen

Metodutveckling – att utveckla en kursuppläggning som kan återanvändas

- att erbjuda en kurs där tekniska frågor och pedagogiska frågor tas upp var för sig och integreras
- att gå från individundervisning till gruppundervisning i fortbildning av lärare
- att utveckla en kurs som vänder sig till såväl humanister som naturvetare med olika erfarenhet av datoranvändning

Utöver övergripande mål för Uppsala Learning Lab satte även kursledningen upp olika mål för kursen. De ansåg att en målsättning var att kursen skulle visa konkreta exempel som kan appliceras på deltagarnas egen undervisning. En annan målsättning var att kursen skulle ta upp både för- och nackdelar med IT-användning i undervisningssammanhang. Ytterligare målsättningar var att kursen skulle fokusera på pedagogiska och tekniska aspekter samt praktiskt handhavande och att kursen skulle ta upp såväl campuskurser som distanskurser.

Resultatredovisning

I resultatredovisningen presenteras först uppgifter som framkommit i enkäter till deltagarna i samband med att de gick kursen. Inledningsvis redovisas uppgifter som kursdeltagare och kursledning lämnat om förutsättningar. Därefter följer uppgifter som framkommit om processer under kursens gång. Avslutningsvis redovisas resultat från enkäter och intervjuer om kursen som helhet efter avslutad kurs.

Efter redovisningen av frågor som ställts i samband med kursens genomförande redovisas uppgifter om hur deltagarna besvarat de uppföljande frågor som deltagarna fått besvara en tid efter det att kursen avslutades. För den första gruppen deltagare har uppföljande frågor ställts vid två tillfällen. Den andra gruppen har fått besvara en sådan enkät vid ett tillfälle.

Förutsättningar och förväntningar inför kursen IT i undervisningen

Deltagargrupperna

Deltagarna på kursen IT i undervisningen har varierande erfarenheter av undervisning. De har olika befattningar (t ex professorer, lektorer, adjunkter, forskare, forskarassistenter) och olika lång erfarenhet från arbete inom universitetet. Några har nyligen börjat en tjänst. Andra har arbetat upp till 35 år vid universitetet. Flertalet deltagare arbetar aktivt med undervisning. Några är verksamma som kursadministratörer. Totalt i de tre kursomgångar som genomförts uppger något fler än hälften av deltagarna att de har undervisat vid universitetet i mer än tio år.

Sammantaget i de tre kursomgångarna som genomförts uppger mer än var fjärde att de deltagit i någon form av pedagogisk utbildning. Hälften av samtliga svarande uppger också att de haft god användning av denna utbildning. Framförallt har de tillfrågade deltagit i grundkurser i pedagogik för universitetslärare och doktorander. I enkäterna ställdes också en fråga om kursdeltagarna deltagit i utbildning inom IT-området. På denna fråga svarar totalt sett något färre, cirka hälften, att de deltagit i en sådan utbildning. Det var också färre, ungefär var fjärde deltagare, som uppgav att de haft nytta av utbildningen inom IT-området. Exempel på kurser inom IT-området som kursdeltagarna gått är framförallt Ping Pong. Några uppger att de deltagit i kurser om olika program t ex Power Point och Excel.

Frågor ställdes i enkäterna om kursdeltagarna deltagit i en aktivitet som ULL anordnat. Av kursdeltagarna i den första kursen uppgav fem deltagare av 14 att de tidigare deltagit i någon aktivitet som ULL anordnat. Tre av dessa hade tidigare gått en kurs i Ping Pong. De övriga två hade deltagit i seminarier. I den andra kursen som hölls våren år 2003 uppgav sju av tolv att de hade deltagit i någon av de aktiviteter som ULL anordnat. Fem hade tidigare deltagit i seminarier, tre hade gått en kurs i Ping Pong. I den tredje kursen som genomfördes under våren 2004 uppgav åtta av 13 att de deltagit i en aktivitet som anordnats av ULL. Samtliga åtta hade deltagit i seminarier. En uppgav att den deltagit i en Ping Pongkurs.

Samtliga kursdeltagare som deltagit i kursen IT i undervisningen uppger att de är intresserade av att använda IT i undervisningen. I den första kursen uppgav tio del-

tagare att de hade ett mycket stort intresse av att använda IT i undervisningen. Två uppgav ett ganska stort intresse. I den andra kursen uppgav fem att de hade ett mycket stort intresse av att använda IT i undervisningen Sju uppgav att deras intresse var ganska stort. I den tredje kursen uppgav nio av 13 att deras intresse av att använda IT i undervisningen är mycket stort. Övriga fyra har svarat att det är ganska stort. Deltagarna bedömer i allmänhet den egna förmågan att använda IT i undervisning som god. I samtliga kursomgångar uppger ett par personer att den egna förmågan är ganska eller mycket dålig.

Deltagarna om användandet av IT

Vad används datorn till? Resultatet i tabell 2 visar medianvärdet för hur deltagarna i de olika kursomgångarna svarat att de använder datorn.

Tabell 2. Deltagarna om användningen av datorer.

Svarsalternativ	Deltagare hösten 2002	Deltagare våren 2003	Deltagare våren 2004
Mycket ofta	<ul style="list-style-type: none"> ordbehandling att söka på Internet kommunikation via e-post 	<ul style="list-style-type: none"> ordbehandling att söka på Internet kommunikation via e-post 	<ul style="list-style-type: none"> ordbehandling att söka på Internet kommunikation via e-post
Ganska ofta	<ul style="list-style-type: none"> bildbehandlig, layout presentationer t ex Power Point publicering av information på webben 	<ul style="list-style-type: none"> publicering av information på webben 	
Ganska sällan	<ul style="list-style-type: none"> kalkylprogram 	<ul style="list-style-type: none"> kalkylprogram bildbehandlig, layout presentationer t ex Power Point att besöka webbplattnar t ex Ping Pong 	<ul style="list-style-type: none"> kalkylprogram bildbehandlig, layout presentationer t ex Power Point publicering av information på webben kommunikation via diskussionsforum
Aldrig	<ul style="list-style-type: none"> interaktiva pedagogiska program att skapa webbsidor t ex Front Page att besöka webbplattnar t ex Ping-Pong kommunikation via diskussionsforum kommunikation via chat 	<ul style="list-style-type: none"> interaktiva pedagogiska program att skapa webbsidor t ex Front Page kommunikation via diskussionsforum kommunikation via chat 	<ul style="list-style-type: none"> interaktiva pedagogiska program att skapa webbsidor t ex Front Page att besöka webbplattnar t ex Ping-Pong kommunikation via chat

Av tabellen framgår att kursdeltagarna i de olika kursomgångarna har relativt lika erfarenheter av att använda IT. Den första gruppen kursdeltagare verkar dock använda IT för olika ändamål i något högre utsträckning än övriga grupper.

IT i undervisningen

Den inledande enkäten som deltagarna har fått besvara innehöll ett antal frågor som handlade om hur datorer/IT påverkar den egna undervisningen. Hur kursdeltagarna i de olika kursomgångarna besvarat dessa frågor framgår av tabell 3. Tabellen visar endast andelen som svarat att de instämmer helt eller delvis med olika påståenden. Det totala antalet kursdeltagare som besvarat frågorna i de olika kursomgångarna är följande: Den första kursomgången, hösten 2002, var det totala antalet 14, den andra kursomgången var det totala antalet 12 och den tredje kursomgången var det totala antalet kursdeltagare 13. För att underlätta jämförelser mellan grupperna redovisas uppgifter även i %.

Tabell 3. IT i kursdeltagarnas undervisning

På kurser där jag undervisar...	Hösten 2002	Våren 2003	Våren 2004
är det vanligt att samverkan sker med andra institutioner via IT	4 (29 %)	2 (17 %)	2 (15%)
är det vanligt att samverkan sker med arbetslivet utanför universitetet via IT	2 (14 %)	3 (25 %)	0 (0 %)
är det vanligt med internationell samverkan via IT	4 (29 %)	2 (17 %)	3 (23 %)
är IT ett redskap som främjar mina kontakter med enskilda studenter	11 (79 %)	6 (50 %)	8 (62 %)
är IT ett redskap som främjar kritiskt tänkande hos de studerande	7 (50 %)	5 (42 %)	5 (38 %)
har IT-användandet bidragit till att min roll som lärare förändrats	8 (57 %)	5 (42 %)	6 (67 %)
har IT-användandet bidragit till att de studerandes roller förändrats	10 (71 %)	5 (42 %)	7 (54 %)
påverkar användandet av IT innehållet i olika kursmoment	10 (71 %)	4 (33 %)	6 (67 %)
påverkar användandet av IT valet av arbetssätt	9 (64 %)	4 (33 %)	6 (67 %)
ger IT stora möjligheter till varierade arbetssätt	8 (57 %)	3 (21 %)	6 (67 %)
är det vanligt att jag kommunicerar med de studerande via e-mail	12 (86 %)	9 (75 %)	8 (62 %)
är det vanligt att studenter och lärare diskuterar olika frågor via webben	10 (71 %)	5 (42 %)	3 (23 %)
bidrar IT-användningen till att undervisningen fokuserar problemlösning	7 (50 %)	3 (21 %)	4 (31 %)
är IT ett redskap som påverkar min undervisning positivt	10 (71 %)	5 (42 %)	6 (67 %)

Vid frågor som ställts om hur IT påverkar kurser där lärare undervisar framkommer att deltagarna i den första gruppen upplever att förhållandet mellan studenter och lärare förändrats som ett led i IT användandet. De har i högre grad än övriga deltagargrupper angett att *IT ett redskap som främjar mina kontakter med enskilda studenter*, att *IT-användandet bidragit till att de studerandes roller förändrats* och att det är vanligt att *de kommunicerar med de studerande via e-mail*. Framförallt upplever den första gruppen till skillnad från de andra kursomgångarna att det är vanligt att *studenter och lärare diskuterar olika frågor via webben*.

Förutsättningar för IT i undervisningen på kursdeltagarnas institutioner

Ett antal frågor ställdes i enkäterna om hur kursdeltagarna upplever förutsättningarna på den egna institutionen för att använda IT i undervisningen. Hur kursdeltagarna i de olika kursomgångarna besvarat dess frågor framgår av tabell 4. Tabellen visar endast andelen som svarat att de instämmer helt eller delvis med olika påståenden. Det totala antalet kursdeltagare som besvarat frågorna i de olika kursomgångarna är följande: Den första kursomgången, hösten 2002, var det totala antalet 14, den andra kursomgången var det totala antalet 12 och den tredje kursomgången var det totala antalet kursdeltagare 13. För att underlätta jämförelser mellan grupperna redovisas uppgifter även i %

Tabell 4. Användning av IT på kursdeltagarnas egna institutioner. Antal respektive andel deltagare som instämmer helt eller delvis med olika påståenden.

På min institution...	Hösten 2002	Våren 2003	Våren 2004
är tillgången till undervisningsdatorer tillräcklig	10 (71 %)	10 (83 %)	7 (54 %)
är tillgången till teknisksupport tillräcklig	9 (64 %)	7 (58 %)	8 (62 %)
är tillgången till användarstöd tillräckligt (adm./pedagogiskt)	6 (43 %)	4 (33 %)	6 (46 %)
håller datorutrustningen hög kvalitet	10 (71 %)	8 (67 %)	7 (54 %)
fungerar datorutrustningen tillfredsställande	12 (86 %)	8 (67 %)	8 (62 %)
finns en positiv inställning hos ledningen att använda IT som stöd i undervisningen	13 (93 %)	8 (67 %)	10 (77 %)
finns en positiv inställning hos lärargruppen i stort att använda IT som stöd i undervisningen	13 (93 %)	10 (83 %)	8 (62 %)

Av tabellen framgår att deltagarna i den första kursomgången upplever förutsättningarna på den egna institutionen mer positivt än de senare kursomgångarnas deltagare. Det framkommer också att samtliga kursdeltagare särskilt upplever att tillgången till pedagogiskt användarstöd är otillräckligt på den egna institutionen. Resultaten visar även att tillgången till teknisksupport är relativt låg i förhållande till hur kursdeltagarna besvarat övriga frågor inom området.

Förväntningar på kursen

I de inledande enkäterna som kursdeltagarna har fått besvara fanns ett antal frågor som gällde kursens utformning. Hur kursdeltagarna i de olika kursomgångarna besvarat dessa frågor framgår av tabell 5. Tabellen visar endast andelen som svarat att de instämmer helt eller delvis med olika påståenden. Det totala antalet kursdeltagare som besvarat frågorna i de olika kursomgångarna är följande: Den första kursomgången, hösten 2002, var det totala antalet 14, den andra kursomgången var det totala antalet 12 och den tredje kursomgången var det totala antalet kursdeltagare 13. För att underlätta jämförelser mellan grupperna redovisas uppgifter även i %

Tabell 5. Inställning hos deltagarna om kursens utformning

Jag anser att...	Hösten 2002	Våren 2003	Våren 2004
innehållet i kursen där teknik och pedagogik blandas är intressant	13 (93 %)	12 (100 %)	13 (100 %)
det är rätt att deltagare från olika fakulteter deltar i kursen	13 (93 %)	12 (100 %)	13 (100 %)
det är viktigt att kursen fokuserar moment kring teknik	13 (93 %)	12 (100 %)	11 (79 %)
det är viktigt att kursen fokuserar moment kring pedagogik	12 (86 %)	12 (100 %)	12 (86 %)
det är viktigt att kursen innehåller exempel på praktisk tillämpning	14 (100 %)	12 (100 %)	13 (100 %)
det är värdefullt att deltagarnas olika erfarenheter diskuteras på kursen	13 (93 %)	12 (100 %)	13 (100 %)
kursen är ett stöd för mig att bli mer aktiv att driva frågor om IT inom den institution där jag är verksam	10 (71 %)	10 (83 %)	12 (86 %)

Av tabellen framgår att kursdeltagarna vid kursens start var positiva till de mål som satts upp för genomförandet av kursen vid kursstarten. Man kan skönja en något mindre positiv bild när det gäller synen på att kursen är ett stöd för att kursdeltagarna aktivt skall driva frågor om IT på den egna institutionen.

Genomförandet av kursen IT i undervisningen

Kursdeltagarnas uppfattning om olika kurstillfällen

Under kursens genomförande fick kursdeltagarna vid varje enskilt kurstillfälle besvara några frågor om det aktuella kurstillfället. Frågorna ställdes på samma sätt för att möjliggöra jämförelser mellan olika kurstillfällen. Kursdeltagarna fick i en fyrgradig skala från ”instämmer helt” till ”instämmer inte alls” ta ställning till ett antal påstående om hur de upplevt det aktuella kurstillfället, enligt följande:

- innehållet överensstämde med mina förväntningar
- innehållet gav god inblick i samspelet mellan pedagogik/ teknik
- innehållet var intresseväckande
- innehållet var relevant för mitt arbete
- kvaliteten på föreläsarens insats var god
- kvaliteten på seminarieledarnas insats var god
- gruppövningarna ledde till intressanta diskussioner
- fördelningen mellan föreläsning och diskussioner var väl avvägd

Totalt sett har kursdeltagarna i samtliga kurser angett positiva svar överlag. Vid de frågor som ställts är det oftast inte mer än en eller två kursdeltagare som valt svarsalternativen ”instämmer i låg grad” eller ”instämmer inte alls”.

Avslutningsvis i enkäterna vid de enskilda kurstillfällena fick kursdeltagarna besvara frågan: *Av det som tagits upp idag, lärde du dig något nytt som du kommer att ha användning av i ditt arbete?* Även på denna fråga svarar flertalet att de lärt sig något nytt som de kan ha användning för. Särskilt verkar man ha lärt sig något nytt vid det kurstillfälle som handlat om Introduktion till IKT och webben, samt kurstillfället om Teknik som stöd för lärande. Generellt har deltagarna som deltagit i den sista kursen varit mest nöjda med kursen. Detta framgår av att en högre andel deltagare valt att svara att de ”instämmer helt”. Färre har här svarat att de delvis instämmer.

Vid jämförelser mellan de olika grupperna framkommer en likartad bild vid en studie av deltagarantalet vid olika tillfällen. Vid första tillfället var i princip alla deltagare närvarande. Vid det sista tillfället var mellan tre och fem deltagare frånvarande.

Kursdeltagarna om kursen efter halva kurstiden

Efter halva kursen fick kursdeltagarna i de olika kursomgångarna möjlighet att besvara en enkät där frågor ställdes om deras intryck av kursen fram till dess. Hur kursdeltagarna besvarade dessa frågor framgår av tabell 6. Tabellen visar endast andelen som svarat att de instämmer helt eller delvis med olika påståenden. Det totala antalet kursdeltagare som besvarat frågorna i de olika kursomgångarna är följande: Den första kursomgången, hösten 2002, var det totala antalet 10, den andra kursomgången var det totala antalet 8 och den tredje kursomgången var det totala antalet kursdeltagare 11. För att underlätta jämförelser mellan grupperna redovisas uppgifter även i %.

Tabell 6. Deltagarnas intryck av kursen IT i undervisningen efter halva kursen

Jag tycker att...	Hösten 2002	Våren 2003	Våren 2004
jag fått god inblick i hur tekniken kan användas som stöd i undervisningen	10 (100 %)	8 (100 %)	10 (91 %)
jag fått god inblick i pedagogiska frågor som rör undervisningen	9 (90 %)	7 (88 %)	9 (82 %)
kursen gett goda möjligheter till praktisk tillämpning av tekniken	9 (90 %)	7 (88 %)	10 (91 %)
kursen innehåll och utformning stämmer med mina förväntningar	10 (100 %)	8 (100 %)	9 (82 %)
kursen ger inspiration till att utveckla mitt användande av tekniken i undervisningen	10 (100 %)	8 (100 %)	10 (91 %)
möjligheten att kommunicera med andra deltagare och kursledning i Ping Pong är givande	7 (70 %)	8 (100 %)	8 (73 %)
det är en tillgång för kursen att deltagarna kommer från olika fakulteter	9 (90 %)	8 (100 %)	10 (91 %)
lokaler och utrustning som Uppsala Learning Lab tillhandahåller fungerar bra	10 (100 %)	8 (100 %)	10 (91 %)

Efter halva kursen framkom att deltagarna var i stort sett nöjda med kursen. I den första och den tredje gruppen var det något färre som instämde i påståendet ”om möjligheten att kommunicera med andra deltagare och kursledning i Ping Pong är givande”. 30 % av deltagarna i dessa två grupper instämde inte i påståendet.

Kursdeltagarnas uppfattning om kursen som helhet

När kursen avslutades fick kursdeltagarna i de olika kursomgångarna möjlighet att besvara en enkät med frågor om hur de uppfattat kursen som helhet. Hur kursdeltagarna besvarat dess frågor framgår i tabell 7. Tabellen visar hur svaren fördelar sig på frågorna i den avslutande enkäten. I tabellen redovisas samtliga svarsalternativ för att ge en mer exakt bild av hur kursdeltagarna i olika kurser uppfattat kursen som helhet. Det totala antalet kursdeltagare som besvarat frågorna i de olika kursomgångarna är följande: Den första kursomgången, hösten 2002, var det totala antalet 11, den andra kursomgången var det totala antalet 8 och den tredje kursomgången var det totala antalet kursdeltagare 10. Enstaka personer har låtit bli att besvara enkäten trots påminnelser. Det totala antalet omfattar därmed inte samtliga deltagare i de olika kursomgångarna.

Tabell 7. Kursdeltagarnas uppfattning om kursen IT i undervisningen. I tabellen redovisas uppgifter om antalet personer i de olika kursomgångarna som valt olika svarsalternativ enligt följande: hösten 2002/våren 2003/våren 2004

Jag anser att...	instämmer helt	instämmer delvis	instämmer i låg grad	instämmer inte alls
kursen har gett inspiration till att utveckla mitt användande av tekniken i undervisningen	6/5/7	3/2/2	0/1/1	0/0/0
kursen har bidragit till att mina pedagogiska kunskaper som stöd för att använda IT i undervisningen ökat	4/3/4	6/5/5	0/0/1	0/0/0
kursen bidragit till att jag blivit mer motiverad än tidigare att undervisa studenter på distans	5/5/5	5/3/1	1/0/2	0/0/0
innehållet i kursen där teknik och pedagogik blandats har varit intressant	5/6/6	5/2/4	0/0/0	0/0/0
det har varit värdefullt att deltagare från olika fakulteter har deltagit i kursen	10/6/8	0/1/2	0/1/0	1/0/0
det har varit värdefullt att deltagarnas olika erfarenheter diskuterats på kursen	10/6/9	0/2/1	1/0/0	0/0/0
möjligheten att kommunicera med andra deltagare och kursledning i Ping Pong har varit givande	2/4/4	6/1/3	2/3/3	1/0/0
att kursen innehållit intressanta exempel på praktisk tillämpning av IT i undervisningen	5/5/4	5/2/6	1/1/0	0/0/0
kursen gett goda möjligheter till praktisk tillämpning av tekniken	4/6/6	6/2/3	1/0/1	0/0
kursen har bidragit till att jag blivit mer motiverad att aktivt driva frågor om IT i undervisningen inom den institution där jag är verksam	5/5/4	3/2/4	1/1/1	1/0/0
kursen har varit ett viktigt stöd för mig att utveckla en egen kurs på webben	6/3/8	2/3/1	1/2/1	1/0/0

Uppföljande studier efter kursen IT i undervisningen

Om kursen IT i undervisningen

Vid den första uppföljningen, som genomfördes av den grupp som gick kursen under hösten 2002, uppgav samtliga svarande att kursen underlättat för dem att använda IT som stöd i det egna arbetet. En deltagare som inte själv undervisade uppgav sig ha en ständig nytta av dessa kunskaper i den kontinuerliga verksamhetsplaneringen.

Framförallt uppgav deltagarna sig vara positiva till den tekniska delen av kursen. Flera deltagare menade att de hade särskilt stor nytta av det de lärt sig om webben, t ex hur man kan använda en utbildningsplattform i undervisningen och hur man kan kommunicera med elever och genomföra examinationer via IT. Någon uppgav att kursen gett en trygghet i arbetet att utveckla nya undervisningsformer. Ytterligare någon uttryckte att det var bra att få tips och knep kring olika frågor och att det var positivt att knyta kontakter med andra kursdeltagare och med lärarna.

Deltagarna ansåg överlag att kursen gav en bra grund för att kunna utvecklas vidare på egen hand. Men, det beror på vad man haft för behov. Kursen har eventuellt gett mer för vissa behov än andra. En kursdeltagare påpekar att kursen inte hade så mycket att erbjuda för språkvetare.

Utveckling av arbetssättet i undervisningen

Flera av deltagarna i den första kursomgången angav i den första uppföljande studien att de efter kursen har undervisat via Internet, vilket gett dem ytterligare erfarenheter. Exempelvis läggs föreläsningmaterial ut på webben. En stor del av kommunikationen med studenterna sker också på webben. Någon uttrycker att den här aspekten nu alltid är med i det pedagogiska utvecklingsarbetet. En annan menar att det inte är någon större skillnad mot tidigare.

Deltagarna uppgav vid de uppföljande frågorna att de inte hade kommit så långt med arbetet att motivera andra på den egna institutionen att använda IT i undervisningen. Någon uppger att vissa försök har gjorts men att detta inte har lett till något egentligt resultat. En uppgav att ett par lärare på institutionen framfört ett intresse av att gå Ping Pong-utbildning. Samma person framförde att detta intresse kan ha väckts delvis som en följd av deltagarens uppmuntran. En annan menar att det skulle vara lättare att motivera andra om det fanns tid och resurser att bedriva ett meningsfullt utvecklingsarbete inom området.

Deltagarnas svar varierar på frågan om de upplever att IT-verktyget utvecklat lärarnas undervisningsformer på den egna institutionen positivt. Ett par svarande uppger att de inte vet. En uppger att inte någon av lärarna vid institutionen har använt IT-verktyg i undervisningen i någon större utsträckning. Några deltagare ger exempel på vilken nytta de haft av IT-verktyget. Möjligheten att göra simuleringar av naturvetenskapliga och tekniska system har varit mycket givande, t ex går det att förklara tredimensionella begrepp på ett mycket bättre sätt än tidigare och det går även att rotera objekt av 3D grafik i dator, uppger någon. Någon annan uppger att kommunikationen mellan lärare och studenter förbättras genom IT-användningen.

Ytterligare någon uppger att det är värdefullt att man omgående kan uppdatera undervisningsmaterial.

Behov av fortsatt stöd för användning av IT i undervisningen

Flera deltagare efterfrågade support för Ping Pong och teknisk hjälp vid den uppföljande studien ett halvår efter det att den första kursomgången avslutats. Någon uppgav att den öppna ”verkstaden” var ett bra alternativ. Samme person menade att den spridning av information om ULL:s verksamhet som sker är positiv då den ger en utmärkt möjlighet att hänga med i vad som är på gång. En deltagare efterfrågade support även på helgerna när distanskurserna hålls. Ett par deltagare upplevde att de för tillfället inte hade så stort behov av hjälp då de egna kunskaperna var tillräckliga.

Flera deltagare uppgav i samma studie att de vände sig till ULL och Ping Pong support för att få stöd och hjälp. Någon tog hjälp av teknisk support via webben. En deltagare uppgav att denne vänt sig till en datautredare på externt håll för att få stöd och hjälp, i andra hand har samma person kontaktat ULL. Flera av de tidigare deltagarna i kursen uppgav att de tycker att ULL är ett bra alternativ för stöd och hjälp. Flera uttrycker att den hjälp ULL kunnat erbjuda räcker för de egna behoven. Pedagogiska frågor uppgavs i vissa fall diskuteras av och till med kollegor. Ett par av deltagarna ansåg att det ekonomiska utrymmet på institutionen sätter gränser för vad som är praktiskt möjligt att genomföra.

Deltagarna som besvarade de uppföljande frågorna visade överlag ett stort intresse för utveckling både av pedagogiska frågor och tekniska lösningar. Någon menar att tekniska finesser är en bra grund för att göra så estetiskt och pedagogiskt tilltalande kurser som möjligt.

Resultat från den uppföljande enkäten - våren 2004

Under senare delen av våren år 2004 genomfördes ytterligare en uppföljande studie med deltagare som tidigare deltagit i kursen IT i undervisningen. Den första gruppen fick på nytt besvara ett antal frågor om hur de efter kursen använt IT som stöd i undervisningen och vilket stöd de upplevde sig ha behov av. Samma frågor ställdes till de deltagare som gått den andra omgången av kursen våren år 2003. Trots ett par påminnelser var svarsfrekvensen låg, framförallt bland de kursdeltagare som gick den andra kursomgången. Totalt av de 27 deltagare som påbörjat kursen har tolv besvarat enkäten. Åtta av dessa kommer från den första kursomgången. Fyra deltog i den andra kursomgången. Av de personer som utgör bortfall, har några lämnat Uppsala universitet och är verksamma på annat håll. Några har bytt arbetsuppgifter internt och har meddelat att de i sin nya roll inte kan besvara frågorna på ett relevant sätt.

Av de tolv deltagare som besvarat enkäten är åtta verksamma på institutioner inom det naturvetenskapliga området, fyra är verksamma inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området. Alla har undervisat studenter under det senaste året. Fyra uppger att de gjort det under hela året, åtta uppger att de har undervisat delar av året.

Tio deltagare upplever att kursen IT i undervisningen underlättat för dem att använda IT som stöd i undervisningen. Fyra uppger att den bidragit mycket till detta. Två uppger att kursen ganska lite har bidragit till att de använder IT i undervisningen. Totalt uppger åtta av tolv att de använder mer IT i det pedagogiska arbetet idag än de gjorde innan de gick kursen. Det tycks däremot inte som om deltagandet i kursen i någon större utsträckning bidragit till att kursdeltagarna motiverar andra på den egna institutionen att använda IT i undervisningen jämfört mot tidigare. Tre har dock uppgett att kursen bidragit ganska mycket till att man motiverar andra.

I en fråga som ställdes i enkäten om kursen även gett deltagarna kunskap som underlättat för dem att använda IT som stöd i det egna arbetet framkommer att åtta av tolv anser detta. Sju av dessa har angett svarsalternativet ganska mycket. Av de olika moment som togs upp på kursen anser sju att de haft störst användning av Ping Pong. Fyra deltagare anser att de haft störst användning av frågor som rör pedagogik. Lika många anser att de haft störst användning av frågor som rör teknik. Exempel som lämnas på hur man använt erfarenheterna från kursen är att några utvecklat egna kurser. Några har använt kunskapen för att ta fram bedömningskriterier och tentamensformer. Ytterligare någon uppger att formerna för kontakter med studenterna utvecklats.

I enkäterna ställdes ett antal frågor om vart deltagarna vänder sig för att få stöd för sitt IT användande och vad de har behov av att lära sig mer om. Åtta uppger att de är i behov av teknisksupport. Fem uppger att de behöver stöd i pedagogiska frågor. På frågan om vart man vänder sig för stöd svarar hälften att de vänder sig antingen till ULL eller Ping Pong-support. Två vänder sig till dataansvariga vid den egna institutionen. En söker sig fram via Internet. Ytterligare en uppger att denne, vid eventuella frågor, vänder sig till kollegor.

Enigheten är stor mellan kursdeltagarna om att det mest önskvärda sättet att få stöd är genom internt stöd på den egna institutionen. Detta anger nio av de tolv som besvarat enkäten. Tre uppger att externt stöd t ex genom ULL är ett bra alternativ. Två menar att tillgång till webbsupport är önskvärt. På en fråga om vad kursdeltagarna helst vill lära sig inom IT-området svarar de flesta av de tidigare kursdeltagarna, sju personer, att de vill lära sig mer inom området kommunikation. Fyra vill lära sig mer om teknik. Tre uppger att de vill lära sig mer om examination och två vill lära sig mer om pedagogik. En uppger i en öppen fråga att den vill lära sig mer om illustration av material, animering och videoredigering. Ytterligare en uppger att den vill lära sig mer om webbdesign.

Tio av de tolv deltagare som besvarat enkäten uppger att de någon gång rekommenderat andra att gå kursen IT i undervisningen. Fyra uppger att de gjort detta flera gånger. Däremot är det endast tre av tolv som uppger att IT verktyget har utvecklat lärarnas undervisningsformer. Samtliga av dessa har angett svarsalternativet ”ganska mycket”. Åtta har svarat ”ganska lite” och en har valt svarsalternativet ”inte alls”.

I de övriga kommentarer som lämnats framför några av de tidigare kursdeltagarna att de inte har tid och ekonomiska resurser avsatt för utvecklingsarbete. Att utveckla kurser kräver dessutom att lärare erbjuds en hel del praktiskt stöd, men dessa möjligheter finns inte. Någon påpekar att Ping Pong i och för sig fungerar hyfsat mot

studenterna men att denna plattform även har en hel del brister t ex när det gäller tvåspråkighet.

Diskussion

Måluppfyllelse

Utvärderingen omfattar en analys av måluppfyllelse när det gäller deltagarnas bedömningar av de tre kursomgångar av IT i undervisningen som erbjudits sedan hösten år 2002.

I utvärderingen framkommer att Uppsala Learning Labs satsning på att erbjuda kursen IT i undervisningen ligger i linje med de övergripande mål för kursen som formulerats. Ett av dessa mål har varit att höja kunskapsnivån hos lärarna såväl tekniskt som pedagogiskt och att väcka ett intresse för IT i undervisningen. Ett annat övergripande mål har handlat om att utveckla en kurs som lämpar sig för personer med olika erfarenheter och kunskap kring datoranvändning. Utvärderingen visar att kursen svarar väl upp mot dessa mål. Ett fåtal kursdeltagare i de olika kursomgångarna har upplevt det negativt att personer som deltog hade olika bakgrund i och med att de kommer från olika fakulteter. Majoriteten har dock upplevt detta som positivt då man kunnat utbyta erfarenheter på ett intressant sätt.

Utvärderaren deltog vid samtliga kurstillfällen under den första kursen som hölls hösten år 2002³. Utvärderingen fick på så sätt en formativ funktion i och med att utvärderaren kontinuerligt kunde lämna synpunkter till kursledningen om kursens utformning. Kursledarna kunde utifrån enkätresultaten och utvärderarens synpunkter anpassa olika kursmoment efter deltagarnas önskemål. Förändringar kursdeltagarna under hösten 2002 efterfrågade handlade framförallt om information om andra plattformar än Ping Pong. Några kursdeltagare uppger att det vore bra om de fick mer konkreta hemuppgifter mellan kurstillfällena (t ex kommunikation på webben). Utvärderaren konstaterar att kursledarna till viss del tog hänsyn till dessa synpunkter i det fortsatta arbetet i de kurser som erbjöds under den andra kursomgången. Mot bakgrund av att kursdeltagarna i den senaste kursen varit ännu mer nöjda än de tidigare deltagarna kan detta, enligt utvärderarens bedömning, tyda på att kursledningen anpassat kursen efter de önskemål som framkommit. Samtidigt måste dock betonas att det även varit vissa variationer i sammansättningen av de olika kursomgångarna som även det bidragit till upplevd nöjdhet bland deltagarna.

Deltagarna i samtliga kursomgångar var inledningsvis mycket positiva till det innehåll och de former kursen avsåg att erbjuda. Det framgår också av frågor som ställts vid varje enskilt kurstillfälle att deltagarna i allmänhet varit nöjda med de kursdagar de deltagit i, samt vid frågorna som ställts i den avslutande enkäten. Utvärderaren bedömer att kursen IT i undervisningen svarat väl upp mot de mål som funnits för kursen såväl när det gäller målet att erbjuda en möjlighet att höja kunskapsnivån hos lärarna – öka bredden både tekniskt och pedagogiskt, som målet att utveckla en kurs som kan återanvändas.

³ Hur lär lärare IT. Delrapport 1. Uppsala Learning Labs rapportserie, 2003

Effekter av kursen IT i undervisningen

Då utvärderingen har följt deltagarna i processen under en längre period görs i utvärderingen även en bedömning av effekter avseende fortsatt användning av IT i undervisningen en tid efter deltagarna avslutat kursen. Som grund för bedömningen av effekter är utgångspunkten de tre frågor som framgår av utvärderingens syfte:

- Kunskapsinhämtning och färdigheter. Lärde sig deltagarna så mycket på kursen att de kunnat använda IT-stöd i undervisningen?

I en fråga som ställdes i enkäten om kursen även gett deltagarna kunskap som underlättat för dem att använda IT som stöd i det egna arbetet framkommer att åtta av tolv anser detta. Sju av dessa har angett svarsalternativet ganska mycket. Av de olika moment som togs upp på kursen anser sju att de haft störst användning av Ping Pong.

I den uppföljande studien uppger tio av tolv kursdeltagare att kursen underlättat för dem att använda IT i undervisningen. Deltagarna har även fått ökad kunskap som till viss del gynnat dem i deras övriga arbetsuppgifter utöver undervisningen. Samtidigt framgår av svaren att efterfrågan av stöd är stort, såväl tekniskt som pedagogiskt och framförallt när det gäller området kommunikation. Utvärderaren bedömer att kursen bidragit till ökade kunskaper och färdigheter, men att det fortfarande krävs olika typer av insatser för att tillgodose behov som efterfrågas.

- Inställningen till IT-stöd i undervisningen. Har deltagarnas arbetsituation förändrats som en följd av kursen? Upplever deltagarna att IT-verktyget är något som de anser utvecklat den egna undervisningen?

Utvärderaren konstaterar att alla kursdeltagare som gått kursen uppgett att de är intresserade av att använda IT som stöd i undervisningen, vilket är en viktig förutsättning att målet skall uppnås. I vissa fall uppger kursdeltagare att de utvecklat egna kurser i t ex Ping Pong som en följd av kursen. Detta tyder på att det finns en grupp kursdeltagare som förändrat sin egen arbetsituation som en följd av kursen.

Deltagarna i kursen som hölls hösten 2002 anser i högre utsträckning att IT påverkat den egna undervisningen än deltagarna i de senare genomförda kurserna. Deltagarna år 2002 har i större utsträckning svarat att IT-användandet förändrat elevernas roller, ändrat innehåll i kursmoment och arbetssätt. Det tycks också som om den första gruppen i högre utsträckning kommunicerar med sina elever via webben. De anger dessutom i högre grad att IT påverkar undervisningen positivt. Mot bakgrund av att svaren mellan de olika kursomgångarna varierar till viss del, ställer sig utvärderaren frågan om kursdeltagarna i den första omgången möjligtvis var mer motiverade för kursen och intresserade av att utveckla undervisningen med stöd av IT. Något annat som talar för detta kan vara att svarsfrekvenserna i den uppföljande enkäten var betydligt högre inom denna grupp än den andra kursomgångens deltagare.

Samtidigt som det framkommit uppgifter som tyder på att kursdeltagarnas inställning till IT-stöd i undervisningen förändrats som en del av kursen, vill utvärderaren påpeka att endast ett fåtal kursdeltagare i den uppföljande enkäten uppger att de aktivt försökt motivera andra att använda IT som stöd i undervisningen. Skäl för

detta som anges i öppna kommentarer kan vara att lärarna upplever tidsbrist, bristande internt stöd och brist på ekonomiska resurser vilket kan anses som försvårande omständigheter. Utvärderaren menar, mot bakgrund av detta, att det sannolikt behövs mer stödjande insatser för att motivera lärare till att fortsätta utvecklingsarbetet med att använda IT som stöd i undervisningen.

- Behov av stöd. Vilken typ av stöd upplever deltagarna behov av efter kursen och vart vänder deltagarna sig för att få detta stöd?

Det framkommer i utvärderingen att fler än hälften av kursdeltagarna i samtliga kursomgångar anser att tillgången till ett pedagogiskt användarstöd är otillräckligt på de egna institutionerna. Enligt utvärderarens bedömning har kursen IT i undervisningen en viktig funktion för att ge ett sådant stöd till universitetets lärare. Utvärderaren anser dock att detta är ett område där det krävs även andra insatser. Detta område är särskilt angeläget att se över mot bakgrund av att tre av fyra av de som besvarat den uppföljande enkäten efterfrågar ett internt stöd för sin datoranvändning. Samtidigt finns här utrymme för ytterligare insatser från externt håll, t ex Uppsala Learning Lab.

Utvärderingsenhetens rapporter

2003

- 2003:1 Delrapport från utvärdering av Projekt Fyris
- 2003:2 Utvärdering av försöksverksamheten Lärande i arbetslivet (LIA) i Uppsala kommuns gymnasieskolor
- 2003:3 Utvärdering av information och vägledning inför valet till gymnasieskolan i Uppsala kommun
- 2003:4 Uppföljning av elever som avslutat sin utbildning på Medieprogrammet i Uppsala kommun läsåret 2000/01
- 2003:5 Utvärdering av Statsbidraget för personalförstärkning inom skola och skolbarnomsorg i Uppsala kommun
- 2003:6 Utvärdering av inriktningar på yrkesinriktade gymnasieprogram i Uppsala kommun läsåret 2002/03
- 2003:7 Utvärdering av Spången, ungdomspsykiatrisk mottagning
- 2003:8 Slutrapport från utvärdering av Projekt Fyris
- 2003:9 Utvärdering av Introduktionen för nyanlända flyktingar – samarbete mellan kommunala verksamheter
- 2003:10 Utvärdering av On Line, på väg in i samhället, trafiken och arbetslivet
- 2003:11 Utvärdering av Framtidslaget – ett projekt för att motivera ungdomar att fortsätta sina studier
- 2003:12 Handlingsplaner mot mobbning, främlingsfientlighet, sexism
- 2003:13 Utvärdering av elevernas delaktighet och inflytande i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Uppsala kommun
- 2003:14 Utvärdering av elevernas övergång från grundskolan till gymnasieskolan

2004

- 2004:1 Uppföljning av Upplandsdagarna
- 2004:2 Utvärdering av kommunens insatser för ungdomar i kommunalt program för ungdomar och ungdomsgarantin
- 2004:3 Utvärdering av integrering mellan särskoleelever och andra elever i grund- och gymnasieskolan
- 2004:4 Utvärdering av effekter av gymnasieutbildning samt övergång till högskolestudier
- 2004:5 Utvärdering av förebyggande insatser inom drogområdet för grundskoleelever- en utvärdering av uppdrag-åtagandeprocessen
- 2004:6 Utvärdering av rollfördelningen mellan CVL och kommunala insatser
- 2004:7 Utvärdering av studieavbrott och byten av program och inriktning i Uppsala kommuns gymnasieskolor läsåret 2001/02 - 2003/04
- 2004:8 Utvärdering av vuxna med funktionshinder/arbetshinder
- 2004:9 Utvärdering av Myndighetsutövning unga 0-20 år

En förteckning över tidigare rapporter kan beställas från:

Utvärderingsenheten 727 23 10, eller fax 727 32 32, e-postadress: solveig.algander@upsala.se
eller under adress: Uppsala kommun, Utvärderingsenheten 753 75 UPPSALA

